

Szerkesztési iroda:

Főpiae, Osulak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házilpar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tüzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Fél évre . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy

annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitlér sora 15 kr.

Előfizetsi felhívás

a

„NEMERE”

IX. évfolyamának II. negyedére.

Előfizetési feltételek:

Ápr — június 1 frt 50 kr.
Külföldre egész évre 8 frt — kr.

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-
hivatalának Pollák Mór könyvnyomdájába
Sepsi-Szentgyörgyre küldendők

Előfizetőink szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyo-
mattathatunk.

A „Nemere” kiadóhivatala

A zernesti romanok a magyarnyelv mellett.

Fogarasz, 1879 március 15.

Tekintetes szerkesztő ur!

Azt, a mit én itt leírok, a leghitelesebb
forrásból vettem és hazafias kötelességemnek
tartom a nyilvánosságnak átadni.

Ezelőtt két héttel kiszállt néhány brassói
román írástudó a történelmileg vezetes Zernest
községbe, hogy ott is aláírásokat gyűjtse-
nek a tisztelendő Román Miron érsek urhoz
intézett hálafelelő alá, a miért a magyarnyelv-
nek a görög-keleti román népiskolába való be-
vitele ellen Bécsbe felfaradt. Összehívták a
község képviselőit és előadták jöveletük célját.

Erre lett roppant felzúdulás a nép között
— és hallatszottak szóról szóra ilyen nyilatko-
zatok:

TÁRCA.

„Piros bugyelláris.”

— Népszömv 3 felvonásban. Írta Csepregy Ferenc —

Tóth Ede óta a népszömvűvek írásához ked-
vet kaptak. A „Falu rossz” általános sikerén fel-
buzdultak a szömvűri és egymásután teremnek
a jobb, gyengébb népszömvűvek, melyekről azon-
ban bizvást el lehet mondanunk, hogy maradandó
becsük nincs, hogy a színpad deszkáin nem sokáig
fognak fungálni. A népszömvűvek írása és előadá-
sa tehát napirenden van, mondhatnók divattá vált,
a közönségnek is tetszik a több mulatságot talál
bennök, mint a drámákban vagy szomorujátékok-
ban. Hanem Tóth Ede meghalt s rövid élete csu-
pán arra volt elég, hogy a népszömvűnek, e hálá-
datos genrenek pár mintaszerű példányát mutassa
be csak. Aztán letűnt a szömvűrodalom egéről, mint
egy rövid bujdosású üstökös csillag: pályája utat
mutatott azoknak, a kik igazi tehetséggel ren-
delkező, hivatva volnának őt követni. Két névvel
találkozunk ma e téren gyakrabban: Csepregy és
Lukácsy nevével. Az utóbbi ellapul, sem inven-
ciója, sem kiviteli ereje nincs: hatásra számít s ren-
desen bukik. Csepregy szerencsésebb. Benne több
a tehetség, a megfigyelő ügyesség s általában tet-
szésnek örvendnek darabjai.

A „Piros bugyelláris”-ról jól esik elmonda-
nunk, hogy a sokféle színű újabb népszömvűvek
közé a legmaradandóbb értékű. Jól esik találko-
znunk egy darabbal, mely a népszömvűvek rémeivel
minők a pandurok, betyárok, nincs annyira tömve,
ámbar itt is megtaláljuk ha nem is a cigányt, leg-
alább a „cigányt”, az icés üvegeket, melyeknek,
úgy látszik, egy becsületes népszömvűből sem sza-
bad kimaradni. — Mindezek dacára azonban el-
mondhatjuk, hogy a „Piros bugyelláris” nem ma-
kellene s épen ezért mosódnak el a jellemvonások

Az egyik közember: „Az ur sem volna
ma ügyvéd, ha nem tudna magyarul.”

A másik közember: „Az ur sem lenne ma
körjegyző, ha nem tudna magyarul.”

A harmadik közember: „Hát X. X. főpap
miért taníttatja fiát épen Debrecenben, ha nem
barátja a magyarnyelvnek?”

A negyedik közember: „Az urak, kik ide
jöttek, mind jól tudnak magyarul, miért dol-
goznak tehát az ellen, hogy a mi gyermekeink
ne tanulhassák meg a magyarnyelvet? Ugy-e,
azért, hogy önök és gyermekeik maradjanak
urak, mi pedig és a mi gyermekeink maradjunk
parasztok?”

Mind: „Ugy van, nem jobban járnak; nem
írjuk alá; takarodjanak!”

És lőn erre az írás-udók közt nagy meg-
döbbenés és dolgot adott ám a népet lecsilla-
pítani. Aláírás került az egész nagy községből
négy.

Ime tisztelt szerkesztő ur, így gondolkozik
a józan eszű román nép a magyar nyelv felől.
— Nem nagyítottam én, midőn közelebb azt ír-
tam, hogy a román nép barátja a magyarnak
és az állam nyelvének, de az a baj hogy a na-
tióban is már arisztokrácia képződött, a mely
a zsíros fazakakat egymaga számára kívánja
megtartani. Ismerem én a román nemzetet és
annak lelkületét. Örök időkre barátja az a ma-
gyar hazának és magyar nemzetnek, csak ve-
zetői ne vezessék álitakra s ne ijesztsék azzal,
hogy a magyar ki akarja irtani a román nyel-
vet és a hitet. Már én csak megjósolom, hogy
a román tulzók a nyelvkérdéssel is épen úgy
fognak járni, ha el nem hallgatnak, mint jártak
a passiva politikával. Ott maradnak a gyepen
s lógathatják lábaikat a nagy semmisségbe. A
nép pedig követelni fogja a magyarnyelv taní-
tását és maga el fogja bocsátani az olyan ta-
nitót, a ki nem fog tanulni magyarul.

Hanem én miután a román nép között él-
tem le életem javát, — ajánlok valamit az or-
szággyűlésnek, s a mit ajánlok, nem azért te-

solt darab, hanem gondos megfigyelés után készült
csinos munka.

A tárgya nagyon családias színezetű. Török
Mihály tölgyesi bíró uram háza és udvara játszik
benn. Ő az egyik főszemély, a másik a felesége,
Zsófi, a harmadik Csillag Pál, manipuláns strázsas-
témester, a ki elveszté a piros bugyellárist, a mely-
ben a legénység lénungja volt.

Rövid kivonata a darabnak ez:

Zsófi, most a kisse koros bíró felesége hűsé-
get esküdött még 14 éves korában Csillag Pálnak,
a ki később katona lett s a kiről azon hír jött le,
hogy elesett Königerátránál. Zsófi a hosszas várako-
zást megunt a férjhez megy a bíróhoz, egy becsü-
letes, derék emberhez s összeszokott vele: megsze-
rette. Török uramat, a bírót azonban nagyon bántja
a gondolat, hogy „ha vissza találna kerülni Csillag
Pál”. S csakugyan vissza is jön s épen a bíró há-
zába szállásolják el a strázsastémestert. Ez nem tudja,
hogy Zsófi férjhez ment s a bírónak elpanaszolja
baját, — elmondja, hogy a bugyellárist elvesztette,
melyben a legénység 500 frt lénungja benne volt.
Török uram kapóra veszi ezt a szerecséltenséget
s hálára akarván kötelezni az örmestert, kölcsön
adja az 500 forintot. Hanem mikor Csillag épen ki
akarja osztani a legénység közt: akkor topan be
Zsófi s kiskül, hogy ő a bíró felesége lett. É felelti
elkeseredésében oda dobja Csillag a bíró szeme
közé a pénzt s nem bánja, ha „bajba kerül is” az
elvesztett pénz miatt.

Ebből áll az első felvonás. Igen sikerült része
a darabnak. Sok eleve séggel van írva, mulattató
alakokkal teljes s felbresszti a várakozást a továb-
biak iránt.

A második felvonás azonban már sokkal gyen-
gebb. A bonyodalom lassan szövdődik, — a helyzet
nem elég világos, elannyira, hogy gyakran kell
magyarázatokhoz folyamodni. A mellékszerep-
lők itt többet foglalkoztatják a közönséget, a mint
kellene s épen ezért mosódnak el a jellemvonások

szem, hogy ez a levél hosszabb legyen; hanem
azért, hogy meghallgassák és meg is tegyék:
Ime a mit ajánlok az országgyűlés figyelmébe:
Mikor ama tvényjavaslatot megszavazza, mondja
ki egyuttal azt is, hogy 10—20 évig annyi és
annyi magyar abc-t fog adni ingyen a görög-
keleti és görög-katholikus román iskolák szá-
mára, a hányra épen szükséges leendő — s akkor
aztán ne tartunk attól, hogy a románép nem
fogja a legörömestebb megtanítatni gyermekét
a magyarnyelvre. Csekély áldozat 10 év alatt
félmillió magyar abc a román elemi népiskolák
számára, — de ezerszeres kamatot fog hozni a
testvériség és államegység érdekében. S ne-
hogy valaki azt gondolja, hogy ez a terv tölem
sült ki: sietek megmondani, hogy Romániában
is az az uzus a csángókkal, bolgárokkal s miu-
den más nyelvűekkel szemben Ott a magyar,
stb. nyelvekről tudni sem akarnak és így az
apának egy abc-t sem kell vásárolni, mert ro-
mán abc-t ad ingyen a kormány, sőt még Ma-
cedoniába is küldöztet. — Nálunk tiszteljük a
nemzetiségeket s így az apa gondoskodik ró-
mán, tót stb. abc-ról, az országgyűlés pedig
adjon ingyen magyar abc-t mindeniknek, és
10 év múlva egy lélek sem fogja a magyar-
nyelvet idegennek tekinteni Dévénytől — Oj-
tozóg.

Komolyan ajánlom a hon atyáinak ezt a
javaslatomat becses figyelmükbe, s ha valakit
a kíváncsiság késztetne megtudni, hogy ki be-
szél e szerény sorokban, tehát a t. szerkesztő
ur meg is mondhatja — úgy négysem közt —
hogy ki legyen az az

Eberfy.

A képviselőház március 17-iki ülésének napi
rendjén a vallás és közoktatás ügyi miniszterium
kötségvetése állott; s a ház nem jutott végére
általános tárgyalásának. Irányi Dániel emelt szót,
ismételvén a teljes szabadságra és a pol-
gári házasságra vonatkozó ismeretes eszméit és
határozati javaslatát, melyben a minisztert a vallás-
szabadság és a polgári házasságot tárgyzó törvény

Ebben a felvonásban elő van adva, hogy bíró uram
levelet kapott a szomszéd helységből s neki oda
kellene utaznia, de nem meri itthon hagyni a me-
nyecskét. Megbízta tehát Hájast, Pennást és Gyur-
kát, hogy vigyázzanak rá. Azalatt, míg ő távol van,
Csillag megtudja, hogy feljelentették a kapitánynak
s az árulkozással a bírót gyanúsítják; Zsófi, hogy
megtudja, ki volt a feladó, kártyavetőt hívat, a ki
aztán csellel kiküldi a bírónét s az 500 frtot ki-
lopja a ládából; hanem Peták káplár, — ki közbe
legyen mondvá, öreg fővel maga is kísértetbe jött
a lopásra, megfogja a cigányt és elveszi tőle a
pénzt. A vacsorára hívott Hájast és Pennást Csillag
zsákba dugva kiviszi s a pocsolába löki, de mikor
visszatér, a férj már megérkezett az ablakon át s
a betörő huszármester láttára „megszállja” ölyv-
ként sánda gyanu” s kérdőre vonja feleségét háza
becsülete elrablásáért.

A harmadik felvonásban e miatt bíró uram ki
teszi a szüret Zsófinak, hanem megjön a szomszéd-
faluból egy paraszasszony leányával s ez más for-
dulatot ad a dolognak. Az idegen asszony elmondja
hogy ő régi kedvese a bírónak s az eladó leány
mellette a bíró leánya. Egyszersmind elhozza a pi-
ros bugyellárist, a mit ott felejtett nálok Csillag
Pál a leány szobájában, a hol örök hűséget eskü-
dött s házasságot ígért az örmester neki. Ezt az
eseményt a discretio fátyla fedi s így nem szabad
arról sokat beszélni. De mégis elég volt az arra,
hogy a bíróné asszonyom felpattanjon s ártatlan-
sága érzetében mind a bírót, mind Csillagot kér-
dőre vonja, a kik szépen ki is vallják hibájukat
őszintén. A legénység megkapja a lénungot, a lá-
dából kilopott 500 frt előkerül, Török uram és fe-
lesége közt szent lesz a béke s a strázsastémester el-
veszi a bíró leányát.

A mese tehát jól van kigondolva és elmé-
sen, bár sok helyen túlságosan van részletezve. Vannak
benne sallangok is, — de általában törül metszet,

javaslat benyújtására kéri utasítani. Poor Antal időszerűtlennek jelenté ki Irányi határozati javaslatát, annyival inkább, mert a vallási türelmesség dolgában a magyar állam tultesz Európa bármely országán; a polgári házasságot pedig nem kívánja egy hitfelekezett sem. Hegedűs László Irányi indítványa mellett szótolt síkra Trefort miniszter utalva arra a hálás szerepre, melynek bajnokai Irányi fölleppt, kijelenté, hogy a kormány jól ismeri a létező egyházi s vallási viszonyok körül létező hiányokat, s ez irányban meg fogja tenni a maga javaslatát. Addig türelmen és Irányi határozati javaslatnak mellőzésére kéri a házat. Helfy I. náca az iránt ad be indítványt, ho y a vallás és közoktatási miniszter a közvetlen kezelés alatt álló alapok és alapítványok évi bevételeinek és kiadásainak előirányzatát ezentul a rendes évi költségvetésbe vegye föl és „Iktmányos tárgyalási végett terjessze a ház elé. Trefort miniszter a határozati javaslatot visszautasítottatni kéri. A miniszter felelősségét az alapok kezelésére nézve is elismeri, csakhogy azok törvény által ő Felsége patronátusa alá vannak helyezve. Egyébiránt megjegyzi, hogy a kormány foglalkozik az ellenőrzés eddigi módjának célzerűbbé tételével és megállapodásait a ház elé fogja terjeszteni. Molnár Aladár e kérdés tárgyalását elhalasztatni óhajja; a mit a miniszter azon hozzáadással fogadott el, hogy még a jelen ülészak alatt kívánja e tárgy megvitatását; Hierics Antal — az egyesült ellenzék padjairól — helyeslést és zajt egyszerre tamasztott, midőn a vallás-szabadság és a polgári házasság kérdését mint főlegest akarta letörlni a vita napirendjéről; az alapítványokat pedig a katolikus egyház tulajdonának nyilatkoztatta ki. Helfy ezután beleegyezett indítványa tárgyalásának elhalasztásába. Orbán Balázs Irányi határozati javaslatát egészen mig Hoffmann annak csak a polgári házasságra vonatkozó részét pártolja. Kis Albert a protestáns tanintézetek érdekében. Csértán az Ausztriához csatolt zalai apátságokra hívja föl a miniszter figyelmét; mig végül Thyly Kálmán a szlavoniai magyar községek iskoláiban a magyar nyelv tanítása iránt sürgeti a megfelelő intézkedéseket.

A képviselőházat március 10-ki ülésén Szeged sorsa foglalkoztatta. Ha egyébiránt azt mondanók, hogy a különféle opposziók első sorban a kormány és csak azután Szeged sorsa foglalkoztatta: talán nem tűntetnők fel hamis színben a helyzetet.

Bakay határozati javaslata, mely az ülés napi rendjére volt kitűzve, néhány napi pihenés alatt megsejtorozódott. Nemcsak Bakay, de az egyesült ellenzék részéről Molnár Aladár s azon kívül Lónyay Menyhért gróf is terjesztettek elő határozati javaslatokat Bakay eredeti javaslata — ugy látszik a szélbéli párttáncoszmányok folytán — jelentékeny és nem előnytelen átalakuláson ment át. A minapi javaslat a „mulasztások“ megvizsgálását és a teendőkre vonatkozó törvényjavaslat kidolgozását kívánta egy képviselőházi bizottságra bízni. A ujjalakított javaslat — legalább formászerint — elejtette a „mulasztásokat“ és mindössze a szükséges törvényjavaslat előterjesztésére utasította a bizottságot, négy pontban és egyéb utasításokban különben eléggé „mekkötött marsrutát“ szabva a bizottság működése elé. Az egyesült ellenzék jónak látta felvenni azt, a mit a szélbéli elejtett, a „mulasztásoknak“ ha nem is szavát de eszméjét s Molnár Aladár határozati javaslata a kormány-nak és közegeinek eljárását kívánta egy bizottság által megvizsgáltatni; egyébiránt nagy parlamenti

magyarsággal van írva Kár, hogy Pennás és Hajas inkább csak töltelék gyánant szerepelnek minden cél nélkül. Egészen kidomorodott alakok azonban az említett három főszereplőn kívül a Gyurka és Peták káplár alakjai. Az elsőt valóban eredeti gondolat volt ugy tüntetni fel, mint a ki szerelemből mindennap becsmukaja ma át a „kőterbe“, csakhogy a bíróné közelében lehessen. Peták is egy szépen előállított alak a maga tiszta, katonaszerűségével. Kőszá Gyurkának komikuma bár a kőterbe csukódik, még sem tűnik el nyom nélkül s ezért említjük meg.

Az egész darab figyelmet keltó s a szerencsepróbáló színműrök közül Csepregyhnek ez határozott tehetségére vall.

Az előadást illetőleg csak gratulálhatunk az egész társulatnak. Itt-ott látszik ugyan némi készültség, a kisebb szereplők között bizonyos zavartság, de általában kerek, összefüggő előadást láttunk. Nagy érdeme volt ebben Bércy nének (Zsófi), a ki különben passzív szerepét kedélyesen játszta végig s bár szerepében a drámai akció nem sok, ő mégis lelket öntött abba — s különösen a 3-ik felv. igen sikerülten játszott. Énekelhetett volna több dalt, a darabban több van előlra, de ő ugy látszik, szeret takarékoskodni. Bércy (Csillag) igen sok természetességgel játszott, hanem nagyon kevés hatással énekelte. Szabó (Török Mihály) szintén osztozott a darab sikerében. Demény (Peták káplár) nem volt ugyan előz „katonas“, de gondot fordított szerepre. Miskolci (Kőszá Gyurka) valamivel több élénkséget mutathatott volna, különben pedig tetszett a közönségnek alakítása. A többi szereplők közül megemlítjük Szabó (Suták Kata), Szabó (Pennás M.) és Nyék (Hajas).

apintattal érintetlenül hagyván a kormány kezdeményezési jogát; és megengedvén a kormánynak hogy a mig félfejjével a képviselőházi bizottság előtt védelmezze a multban tett intézkedéseit; addig a másik fél félfejjével találja ki, fogalmazza meg és részben hajtsa is végre a legjobbat, a mit Szeged javára törvényhozáss és kormányzat terén a jövőben tenni lehet. Lónyay gr, aztán a két javaslat közt foglalt helyet, és mellőzte a mulasztások kérdését ép uto, mint a Szeged javára vezető szélbéli marsruta kitűzését; hanem egész általánosságban kívánt egy parlamenti bizottságot a szükséges törvényhozási és kormányzati intézkedések javaslatba hozására.

A szegedi vésznapok.

Végre valahára egy kis nyugalmat szerezhettem magamnak, — írja Szegedről a „N. H.“ levelezője március 11-ről — hogy a távirataimban jelzett események kissé részletesebben leírassam. A nyolc napi izgatottság, fáradság, nemalvás igaz annyira kimerített és az idő oly kevés, hogy csak igen nehezen rendezhetem az anyagot. Nem szándékom ezutal a mostani nyomort és viszonyokat leírni, hanem kronológiai rendben a március 11-iki gyászos éjjeltől kezdve az események egymásutánját egy elmondani, a mint azokat szemelvényes magam láttam és azt, a mit ma át tapasztaltam.

Március 11-én reggel a leggyönyörűbb verőfőnyes napon indultunk a „Csongrád“ gőzösön Tápera, Algyőre, mely hely égek most már teljesen hátterbe szorultak. — Délután visszaérkezve, még mindig a legszebb idő volt Este 7 órakor Dáni főispán ur derült arccal mondá nekem, hogy a helyzet tetemesen javult és számokban 70% kedvező és csak 30% szálalék nem az. Midőn 8 órakor távoztam a városházáról, az eget sötét felhők takarták és gyenge szél kezdett fújni. Még ekkor sejtetem sem volt, ho y néhány óra múlva azon a helyen, hol járok, felbőszült habok fogják a házak falait dön etni. Elmentünk az „Ujvilághoz“ címzett vendéglőbe, hol egész nyu alommal beszélünk a folyó eseményekről és egy hirlapíró társam épen ama reményének adott kifejezést, hogy Szeged meg fog menekülni a veszélytől, midőn fél óra kor egy közoktató lelékszakadva rohan be és akadozva jelenti két vadász tisztnek, — hogy az ár az alföldi töltést áttörte és a víz rombolva rohan a városba. Elszápadtunk, felu rottunk helyeinkről és rohanva szaladtunk a városházára. Az utcák borzasztó képet nyújtottak. A menekülő sűrű tömegekben tödultak a hid felé Uj-Szegedre. Mindegyik valamit vit magával, a mit épen a nagy sietésben magával vihetett, rendesen a legértékettebb dolgot. Elszabadult marhák össze-vissza szaladtak keresztül-kasul az utcákon a megrémült menekülő lakosság még nagyobb rémületére. Gyermekiek sírása, anyák kétségbeesett jajai, emberek káromkodása, marhák bőgése töltö be a levegőt. A városházán a legnagyobb zavar. Nem tudnak határozni: fölr verjék-e a harangokat, vagy sem? Itt jó egy fiatal ember, kikelve arcából és lihegve beszél, hogy ép most törté át a viz a gátat, ő maga csak alig tudott menekülni; szával bizonyítására mutatja sáros vizes ruháit. Jön azonban egy másik fiatal ember, és azt mondja, hogy a viz nem tört be, csak hullámok csapkodnak át olykor-olykor a nyul-gáton. Hogy a bizonytalanságtól megmenekedjem, kocsi-ba ültem és kihajtam az alföldi töltésre. Midőn oda értünk, ezer meg ezer fátyla világa impozáns rémesen lóbozott a koromsötét éjben. A főgyász biztatólóg mondja, hogy még nincs minden veszve csak karó és zsák legyen. Leszállottunk kocsink-ról, karókat tettünk rá és vittük az őrházig. Katonaság vigyázott mindenütt, hogy a megrémült munkások ne szökjenek el. Töltötték erősen. Felmentem a töltésre és itt a legborzasztóbb látvány terült el szemem előtt. Az orkászörv szélről korbácsolt viz mint szilaján ágaskodó, két méter magas gyűllamokot vet és zúgva veri a gyengülő nyul-gátat. — A felbőszült habok mind gyakrabban csapnak át gáton és a fris földhányás nem bír soká ellentállni. A munkások menekülnek, de a katonaság visszatereli őket. Láttam, hogy emberi erő itt nem segíthet, de mérnökök szával alapján biztosan hittem, hogy ha a viz most betör is mégis kell legalább hat óra, mig a városház terére ér. De az ember, ha mérnök is, nem ismeri a bősziült elemek számadásait. A töltésről vissza mentünk a városházára jelentést tenni a látottakról és bevárni a történetedőket. Minduntalan a legellentmondóbb hírek. Bizonyos csak egy volt: ha még nem tört be az ár, az éj folytán okvetlenül bekövetkezik a katasztrófa, mert a szélvész nemhogy engedne, sőt kétszeres erővel dühöng. Félelem, aggodás, rémület és itt ott egy csepp reménysugár az arcokon. Minden higgadtan gondolko láthatta, hogy leg-fennebb órák, ha nem pillanatok vá asztanak el a katasztrófától, és még semmi intézkedés a veszély esetére. Örökké megfoghatatlan lesz előttem, hogy 80 ezer lakossal bíró nagy kiterjedésű városban olv csekély mentő eszközökről van csak gondoskodva ily élethálharc esetére. Egy óra után mind sűrűbben érkeznek a hírek, hogy betört az ár, de rögtön betöltötték a nyílást. Végre néhány órai kimenő várakozás után jelentik: „Végünk van! A töltés elszakadt, a viz rohanva ront a városba.“ — Sietünk ki az utcára. A szél megreszkettette a házak kéményeit, melyeket másnap már víz borította. Mentünk a budai országúton (egyik magasabb

pont) a viz elé. Egyszerre tompa zúgást, morajt hallunk a jobboldalról fekvő utcák felől; — arra sietünk. Iszonyu kép! Az ár a makkos erdő felől oly hirtelen és gyorsan jött, hogy a lakosok legnagyobb része nem ért rá kijönni a házaikból. Egy házból három fiatal leány rohan ki jajveszékelve. Nem érek rá kiáltásaikat hallgatni, a viz engem is elér, bokáig vízben állók, megyek vissza az országútra. Utközben meglátom, hogy egy házban a egy szalmakazal tetejére menekült e y család. Ki tudja, meddig nyujt az nekik menedéket? Mi azért csak bátran előre haladunk a viz elé. Jobbra-balra menekülők lepik el az utcát. — Most megkondul a vészharang. Ez újabb erőt önt a már zsiabodó tagokba. Mindenki életét s a mit lehet vagyonából igyekszik menteni. Egyszerre balfelől is hallom a rémes tompa zúgást. A viz már három felől ront be a városba. Forduljunk meg, különben magunk is beszorulunk és akkor nincs mentés. Visszatérünk alkalmával egy menekült mérnökcsalád alig bir előre jutni a kis gyermek miatt; a nő gyöngye s nem bírja, a többi a veszett vagyon töredékét viszi. Felkapom a gyermeket, viszem; midőn elfáradok, társaim veszik át, — így felváltva segítünk vinni. Alig értünk a városházát, midőn a három felől rohanó viz összecsap és a terre tolul. Tehát nem egy egész óra alatt jutott idáig, hova a mérnökök számítása szerint csak ó óra alatt vagy még később juthatott. A városházát ugyanazt a képet nyujja, melyet előbb, mi n a hir még nem volt való, csakhogy a rémülés most fokozottabb. A jajveszékélők közt megpillantjuk azt a három leányt, kik a mellékutóban menekültek ki a házból. Szűlőik oda szorultak. Itt gyorsan segíteni kell mert a viz emelkedik. Szétekintek mentő eszközökre. A városházán megpillantok két nyomorult facsó-nakot, melyekben hidászkatonák nyugodtan pipálnak. Oda sietünk, megmagyaráztuk a katonáknak a dolgot, azok készségesen rő tőn felugorának, — megfogjuk a csónakot és levegőben visszük a tőlünk alig 20 lépésnyire ömlő vízre. Az egyik lány szintén beszáll, hogy megmutassa a katonáknak a házat, én tovább rohantam; remélem, sikerült a katonáknak a mentés. Katonákról levén szó, nem mulasztatom el kiemelni, ho y a katonaság példásan viselte magát. Ugy dolgozott, ily eredménytelenség, hogy a legnagyobb önfeláldozással működött és működik most is még folytonosan. Epen tegnap értesültem Uj-Szegeden a szolgabíró, hivatalban, hogy egy hidász életét veszté. Hármán voltak egy pontban. Egy már roskadozó házból akartak egy családát ki menteni. Az egyik hidász bemegy a házba, a másik már szintén bemenni készül, egyszerre recsegés ropogás, kis porfelleg és a haza-nak nyoma sincs. A pontot a lőkés visszavetette, de baja nem történt. A reméjszakáról még csak annyit, ho y az időjárás a viz betörése után, mint-ha csak gynyolni akarna megváltozott. A felhők eltűntek az égről a csillagok ezrei busan néztek a borzasztó változást, mely két óra lefolyása alatt végbement. A lakosság többnyire Uj-Szegedre és a Tisza parton levő tájakra menekült.

Mint említém, kora hajnalban indultunk el másnap, hogy Szegeden a mentés munkáját folytassuk. Menti! — Milyen könnyű ezt mondani annak, ki nem ismeri a helyi körülményeket, kinek mint nekünk, előbb fogalma sem volt az ily óriási csapás által előidézt tollongásról és zür-zavarról.

S mily nehéz a kimondott szónak, az elhatározásnak úrává lennünk, mily nehéz csak egy silány vízi járműhöz is jutni, hogy a mentést foganatosítsuk.

Elég korán érkezünk Szegedre s még sem elég korán arra, hogy mások által meg ne előztessünk, kik talán az éjt is ott a parton, szabadeg által töltötték, csakhogy reggel elsők jussanak mentőeszközökhöz.

Már Szőregre érkezvén, lépten-nyomon találkoztunk a nyomorral és inséggel, mely száz és százféle változatban szívzszakasztóbbnál is szívzszakasztóbban szakadatlanul ismétlődött be egész Uj-szegedig, hogy onnan fokozottabb mérvben ártul-jon elénk az egész előtött és vízborította területen.

Nincs Szeged 70.000 lakosa közül talán 1000 ki mindent ne veszített volna a hullámsírbán, ki előtt kétségbeesés föl ne merülne a kin és nyomorteljes jövő képe; s e sok mindenét veszített ember közül, ki tudja hányan adatik még oly életkor, hogy megfizett munkáértel küzdve és fáradozva, érje el és nyerve vissza azt, mit egyszer már elvesztett, hogy hátralevő agt napjait anyagi gondoktól menten leélhesse?

Koldusraj fogja elenni az országot; nyomorult, reményvesztett koldusraj házról-házra, ajtóról ajtóra járva, hogy magát a borzasztó éhhaláltól megóvja.

De félre e sötét jövő képeivel, félre e szomorú gondolatokkal, melyek teljesültét sem a magyar kormány, sem az országgyűlés meg nem engedheti. A jelen elég sötét, elő szomorú és kétségbeeső — térjünk vissza a jelenhez. Mint mondtam könnyebb volt kimondani azt, hogy csekély tulajdonunkat megmentsük, mintsem azt foganatosítsuk.

A fejetlenég Uj-szegeden és bent a városban tetőpontját érte. Az egész vizvonalat végig barangoltuk, minden kikötő helyen fél óráig is várva, reménykedve, hogy valahára csolnakhoz juthatunk, de reménytelenül. Eljuttunk végre az államvaspálya indóházához.

Az a kép, mely itt előm tárult, soha sem második ki többé emlékeimből. Férfiak, nők, gyermekek, ifjak és agok ezreivel, fejvesztett, szemkápázó zürzavarban nyüzsgőnek itt mindenik tart valamit kezében, mit a pusztulástól kimentett, ha az a valami csak egy silány kép, egy kis ruhadarab, vagy egyéb haszontalan, értéketlen tárgy is. Ha nem veszi másként hasznát, elteszi majd a borzasztó emlékeül, hogy szeme mindannyiszor könybe boruljon, ha talán jobb napokban, vagy inségében rá tekint.

A vonat éles füttye hangzik. A katonaság a vonat hosszában hármass sorfalat képez. A szegény menckültek százával szeretnénk egy-egy vagonhoz tódulni, mind futni vágyik a nyomor, a pusztulás színteréről, hová? e kérdésre aliz egy tudna az ezek közül felelni! de minnek is. Mindegy már neki, mindenét elvesztve, egyre megy, bárhol is üti fel sátorát; mindennütt ugyanaz vizgatlan sötét jövő, mindennütt ugyanaz a küzdelem vár rá. Jobb nem tudni, hová viszik őket és ők nem is tudják hová.

A vagonok lassanként megtelnek, a vonat továbbmegy; sokszor elvén magával a családfelet és ott hagyva a családtagokat, most arról a rémítő zürzavarban szó sem lehet, hogy az intézők még azt is számba vegyék, kik tartoznak egy-egy vagonat eldobni s az ott maradtakat irígykedve, várokozva tekintgetnek az elmenőkre, kik még e y kendőlobogtatással bucsúznak el ott maradt kedveseiktől.

És e kép minden negyedórán ismétlődik, mert minden órában indul egy-egy ingyen vonat hogy a nyomor képét messze vidékre röptesse, s az ott jöletben élők előtt felmutassa intően az emberi számítás, az emberi erő végtelen silányágát a felsőbb erő és hatalommal szemben.

Az indóháztól tekintve a várost, vagy inkább csak annak romjait, végtelen tenger terül el szemünk előtt, melyen a lerokadott házak ezreinek tetői megannyi apró szízekként tűnnek elő, melyekre az évek hosszú fáradságos munkájával szerzett mindenféle butoradab van felhalmozva.

Végre hosszas küzdelem és a véletlen játéka folytán egy pontonhoz jutottunk és megkezdődött a legszörubb utazás, melyet ember, ki saját és polgártársai mindent örökre eltemetve látja, valaha tehet. A feltámadt vihar óriási hullamokat hányt ide oda dobálva járművünk, melyet a négy izmos pontonier csak megfeszített erővel volt képes előrehajtani. Sok helyütt tíz percig is álltunk, a nélkül, hogy képesek lettünk volna a viharral megküzdni. Sok helyütt utunkat felhalmozott romok zárták el, meg kelle fordulnunk, hogy a romtömekegől más utat keressünk. Az egész alsó város, a szent háromság, boldogasszony és kápolnautak romokban hevernek, nincs egy ép ház, melyen a szem megpihenhetne, nincs egy kimagasló pont, melyet vész és pusztulás nem ért volna.

Jó két órai fásztól evezésre került, míg az indóháztól a városházig tartó, különben gyalog is alig félórát tart megtejtük, hogy a pályaudvarból hozott fáklyákat kelle átadnunk. Itt is nagy a fejtelenség; mindenki leginkább magára gondol, az élelmi szerek első sorban is ide hozzák, hogy az ide menekült hivatalnok családokat ellássák; a többinek, a nagy tömegnek, mely a többi biztos házakat rájéknál szállta meg és foglalta el, csak a maradék jut, ha jut, s így például a városi bérházban összeszűfolt legalább is 500 ember, bár a városház közvetlen szomszédságában van, a vész kezdete óta nem kapott egy falat, ennivalót sem, dacára, hogy az ablakokból kétségbeesetten kiáltoznak kenyérért.

A városházából kijutva utunkat lakásunk felé vettük. A város e része aránylag legjobban állta meg helyét; legtöbb ép házat látni itt, melyekben deréki vagy azon fölül is ért ugyan a víz; s a bent levő butorok — egymáshoz csapkodva — nagyrészt összezuva, de azért az épület szilárdul áll, hogy majdan ijesztően emelkedjék ki körülülte levő romok közül.

Végre, hosszas és fásztól küzdelem után elérünk lakásunkat, nagy sebtében összecsomagoltuk a ruha és ágyneműket; butort s minden más egyebet vesztére hagyva, s az ur kegyelmére bízva.

A pontonier nem várhat, ideje elő; szűkre van szabva s még sok százan és ezeken vannak kik jötték vágyva várják. Sietünk negyedóra alatt felhalmozottunk rá mindent, mire az inség napjaiban legelső sorban szükségünk van: ruha- és ágyneműt, aztán indultunk vissza, ugyanazon szomorú utat téve meg a romok közt, mint előbb, hogy megmenet csekély holminkat a kikötő helyen a pusztá homokra kidobjuk s a pontont másoknak engedjük át.

Míg kocsiainkat a tulparól áthozva, a megmenett tárgyakat utnak indítottuk, ide a pusztára érve már ránk esteledett s így csak holnap hajnalban folytathatjuk a mentést, most már mások mentését.

Bálfalvy Lajos.

LEGUJABB.

Szeged, márc. 10. d. u. 4 óra 55 perc. Ujszegen a Tisza partján megkezdődött a barakkok építését. Miután a képviselők, kik az eddigi örjáratokat csolakon tejesítették, elutaztak, új éjjeli örjárat szerveztetnek, a helyi tornaegylet és a kor-

csolyázó-egylet tagjaiból. A szárazföld már valamennyire nagyobbodik. A bolt helyiségek keresetkek. Az élelmezés és szállítás rendszeresebben folyik.

Szentes, márc. 10. 12 óra 5 p. déln. Munka szépen halad, a társulati töltésvonal estig, legfőlebb holnap délig helyre lesz állítva, a mennyire a víz lepadása előtt lehetséges, úgy hogy teljesen védhető állapotban lesz, a város külön töltésvonalára csak tegnap érkezett nagyböszmüny karó, rendezésére még pár nap szükséges, különben oly magas parton fekszik. melynek nagy része már most magasabb a vízszínénél, a veszélyes helyekre elegendő számú karót és gatz hordatunk, hogy szélvész esetén ne legyen fennakadás, a víz már mindössze legmagasabb állásából két láb két hüvelyket apadt, most átmegegy Csongrádra megnézni az ottani helyzetet, holnap pedig még egyszer végig nézem a szentesi töltéseket.

Hémezvársárhely, márc. 10. 10 óra 25 p. d. e. Vársárhely kötgátjainak kiépítésén több ezer ember dolgozik, az egész vonal egyaránt építetik, folytonos munka mellett e hét végéig Vársárhely védhető állapotban leend.

KÜLÖNFÉLEK

— **Sepsi-szentgyörgy az árvízkarosultak mellé.** Az alföldi vízkárosultak százanad sorsa hazafias részvételre indította az egész ország szívét. Nem marad el egyetlen jóaróval város sem, mely a gyors segélygyűjtés munkájához hozzá nem fogott volna. Örömmel jegyezzük fel városunk kebelében is a megindult mozgalmakat, melyeknek főtenyezője a város derék polgármestere.

A polgármester intézkedett, hogy az erkölcsi testületek a segélygyűjtés céljából összegyűljenek s a magok körében tegyenek meg mindent, a mit a hazafias parancsol és a szeretet kötelességük tesz. Ugyancsak a polgármester lelkes buzgósága folytán a város tizedeibe küldöttsegdek mentek ki, melyek a lakosságot hívják fel adakozásra. E célból képviselő közgyűlés lesz, hogy a város maga is járuljon adakozással a vízkárosultak részére.

A Nyéki szintársulata hétfőn előadást tart s tiszta jövedelmét ide adja be, végül a növegyet f. hó 26-án hangversenyt rendez, melynek részletebb programját alább közöljük.

Jól esik a megindult nemes mozgalmakról dicsegetni megemlékeznünk. Segitse őket a kegyelem istene hazafias munkájokban.

— **A helybeli növegyet által az árvízkarosultak javára folyó hó 26-án rendezendő hangverseny tárgysorozata a következő:** 1) Nyitány „Hunyady László” című operából a helybeli zenekar által. 2) Hymnus teljes zenekisért mellett, előadja a városi nők és férfiakból alakult vegyes dalárda. 3) Szavaltat Gyárfás Etelka k. a. által. 4) Magán-népdalok, éneklé Berci Miksáné asszony. 5) „A váróteremben.” vigjáték 1 felvonásban, a helybeli szintársulat szíves közreműködésével. 6) Zongorajáték Kelemen Lajosné urasszony és Bogdán Blanka k. a. által. 7) Kettős dal, éneklé Nagy Leona k. a. és Berci Miksáné urasszony. 8) Szavaltat t. Révay Lajos ur által. 9) „Szentelt hantok” Mo sonyitól, előadja a vegyes kar. 10) „Rákócy-induló” a helybeli zenekar által.

— **A helybeli kereskedők** Csutak Péter és Fogolyán Lukács urak buzgó gyűjtése folytán az alföldi vízkárosultak javára 151 frtot adakoztak, ezen összeghez a társulat 50 frttal járult. Jövő számunk a névszerinti adakozásokat is hozni fogja, addig is azonban fogadják a lelkes gyűjtők és szíves adakozók az ügy nevében kifejezett őszinte elismerésünket.

— **Utánzásra méltó tett.** Köröspatakon f. hó 18-án egy József este vacsora alkalmával a Szeged városi árvízkarosultak számára Baló Lajos indítványára a következő adakozások tették: Baló Lajos, Sommer Albert, Zsigmond Imre, Amigo Adolf, Neumann József, Jegesi József, Szinte László, Pánti István, Tégla Béniám 1—1 frt. Maniás Ferenc, Adler Adolf, két kis fiú 50—50 kr. Gábor Endre 30 kr. Varga József 24 kr. Egy kis leány 13 kr. Egy más 11 kr. Egy harmadik 10 kr. Összesen 11 frt. 38 kr. Ez a nemeslelkű tény nem szorul dicsegetésre.

— **XIII. Leo pápa a magyarországi árvízkarosultak segélyezésére,** mint a „Magyar Állam,” értesül, 5000 frankot adományozott.

— **A kézi vásárhelyi kir. ügyészségtől a következő sorok közlésére hivatunk fel:** Tek. szerkesztő ur! Becces lapja 1879. márc. 16-án kiadott 10-ik számában a „Különfélék” rovatában egy közlemény jelent meg, a mely „Vérferőztet és hatszoros gyermekgyilkosság” cím alatt a k.-vassrhelyi kir. törvényszék egy vizsgáló bíráló eljárását — habár feltételeken is, — kemény megrovásnak teszi ki. Eltekintve attól, hogy valamely bünvizsgálatban tett hivatalos lépések soha nyilvános vitakozás vagy bírálat tárgyát nem képezhetik, mind addig míg azok a nyilvános végtárgyaláson a közönség tudomására nem hozhatók, mindazon által a kir. vizsgáló bíróság érdekében ki kell nyilvánítanom, hogy a kir. vizsgáló bíróság valamennyi bünyyomozati ügyben csakis a kir. ügyészség tudta és hozzájárulásával intézkedik, s így ő egyedül nem követett el, mert el sem követhetett egyáltalában semmi törvényellenességet. Hogy pedig a kir. ügyészség és vizsgáló bíró valamely ügyben

nbüntetőprendtartást miként alkalmazza, erre vonatkozólag legyen meggyőződve a t. szerk. ur, hogy ha semmi egyéb nem is lenne a mi pedig egy független bírói karról fel nem tehető, az 1871. VIII. t. c. oly Damokles kardot képez felettünk, hogy a kötelező törvénynek habár vigyázatlanságból is, az megsértésétől is nagyon óvakodnak, s ennél fogva idézett cikkben irt, állításokat, illetőleg feltételeket kénytelen vagyok teljesen alaptalannak nyilvántani. — K.-Vásárhelyt 1879. márc. 14.

Drágos Elek, kir. ügyész.

Suvalov gróf szentpétervári utazása még mindig bő anyagot szolgáltat a legkülönbözőbb kombinációkra. Míg egy bécsi közlemény arról értesít, hogy Suvalov utja által az angol orosz egyetértés meg fog pecsételtetni, mert mindinkább tért nyer a meggyőződés, hogy a „török helyőrség nem vonulhat be a Balkánba s alkalmassal valamely semleges hatalom fog ideiglenesen az okkupációval megbízni, másrészt a londoni sugalmazott Globe azt jelenti, hogy Dufferin angol nagykövet utasított: nyilatkoztassa ki Görceakoff hercegnek, mi szerint Anglia semmi körülmények közt sem fog oly izgatást megteríteni, melynek célja volna Kelet-Ruméliát egyesíteni Bulgáriával, miként ez annak idején Románia és Moldvaország közt történt.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL*)

Bodók, 1879. március 12.**)

Motto: „A legutolsó adatoknak sincs helye ott hol a tények ellenkező bizonyítanak.”
Szechenyi.

A „Nemere” folyó évi 19. számában Vass Lajos aláírással egy közlemény jelent meg, melyben állítja, hogy én alapítván s hamis ráfogásokkal telt cikket közöltem a „Nemere” 13. számában s a tisztelt olvasó közönséget céltudatosan félre akartam vezetni.

Cikkirő össze-vissza darál sok badarságot és mind nem a dologra. A tárgylagosságtól eltérve félre beszél, mint Bodóné mikor a bor árát kéri. Két nyugtát hurcol elé I. és II. szám alatt. Gondolom, ezen nyugtákkal csak figurálni akar, vagy pedig az olvasó közönséget szándékosan félrevezetni van célja, mert önmagával sem hitheteli el, hogy ezen nyugtát állították ki azért, mert nem fizetettünk közönségretegy egész hóra s addig, míg havi fizetésünk teljesen megkaptuk, kicserélendő akkor rendes törvényes nyugtákkal. A két tanítónak rendes fizetése összesen 600 frt, mi nem lehet pénztárimaradék. Nem kellett volna tehát önként igazolási érdekből az 1877/8-iki pénztármaradéka a tanítói fizetést tartalmazó nyugtákat belezavarni. Hiszen ezen ideiglenes nyugták az 1878/9 évi 1-től kezdődő havi illetékünket tárgyzázzák.

A 13 frt és 40 król szóló nyugta meg sincs, mert azt rendes havi fizetése kivételekor törvényesen kiállított nyugtvál kicseréltem, miután a helyett rendes nyugta szerepel, a tűz martalékává dobtam. Azt csak úgy utángondolás után kellett hogy félrevezetési célból hevenyészte. Nem állítom — mint tiszteltes — hogy bódult, mámoros fő sugalta, csak azt mondom, nem szép egy tiszteltes utórl.

Nem önként számították le a 63 frt 33 krból a 7 frtot jutalmakönyvekre, a 3 frtot a vizsgáló biztos ellátásáért és a 41 krt a „Nemere” 13. számában jelzett nyugtákon levő bélyegilletéért? Ilyesmire az állam nem utalványozott, tehát mint nem törvényes kiadások, ezek, is pénztári maradéknak kell hogy álljanak.

Hanem nemcsak az a bőlkendő tiszteltes ur ennél még nagyobb baj az, hogy az 1877/8-évről kétféle a pénztári maradék. A tanfelügyelőséghez beküldött számadásban 1 frt 47 krt tüntetett ki egy szor, az iskolaszék jegyzőkönyvében 52 frt 95 kr áll mint pénztármaradék. Az világos a mennyiben beküldetett a tanügyi előjárásához; ez homályos, mivel a számadásból szándékosan kimaradt s csak nyugtákkal beszámolt, de ki nem vett pénzt tartalmaz. Nem tiszta biz az egyik sem, csak szem közé por hintés, „pap kiszuroom szemedet” akart lenni.

Bővebb felvilágosításul álljon alábbi

Jegyzőkönyvi kivonat

1879. február 4-én iskolaszéki gyűlés tartott elnök Simon György elnöke által, mely gyűlésen jelen voltak: t. Vass Lajos, Vass István, Henter Gábor, Málnási József, Fodor Áron, Fodor Mózes, Imre Mihály, Kész László és Farkas Károly iskolaszéki tagok, Antal Imre tanító ur.

Tárgyaltatott: 1) Előterjeszté elnök atyánkfia miszerint az 1877/8. tanévi számadás véglegesen intézessék el.

A számadás a mellé csatolt okmányokkal együtt megvizsgáltatván, helybenhagyatott és aláíratott azon megjegyzéssel, hogy az iskolaszék megbízása folytán az iskolaszéki jegyző Farkas Károly ur által nyugtázott, de ki nem vett 52 frt 95 kr az iskolaszék rendelkezése alá tettett át.

Farkas Károly,

iskolaszéki jegyző.

Ebből látható, hogy nem bódult fő, nem szesz mámorra vezetett, hanem a tiszta tudat, erély indított felvilágosítást adni a tanfelügyelőséghez be-

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal

**) Tárgyalmas miatt késett.

küldött számadásban napfényre nem hozott pénz-tári maradékról.

Még egy kevés felvilágosítás az ezelőtti évek-ről számadásról.

Bodokon a községi iskola ezelőtt hat érvvel fe'állásakor az iskolaszolgát 16 frttal fogadták még is 40 frtról szóló nyugta csuszott be a számadásba; aztán hol 26, hol 28 frtról szóló nyugta terjesztett a tanfelügyelőséghez beküldött számadásban (bizonyítja az iskolaszék jegyzikönyve). Nem ki-játszás-e ez a kormányval szemben?

Nem tiszták, tiszteletes ur, az adatok s a té-nyek is ellenkezőt bizonyítanak.

A fogyni eljárást nem más, mint én kértem a megyei közigazgatástól s úgy rendeltetett az el;tettem pedig azért, hogy a törvény értelmében az arra hivatott testület határozzon az állandósítást il-letőleg. Arra nézve pedig, hogy sirva könyörögtem volna egy tisztas férfi házban elnézésért, — azt mondom: hamis ráfogás; csak azért állít ilyesmi-ket s az bántja, hogy pöffeszkedő hűségének a legalázatosabb szolgálai engedelmességgel feltétlenül nem hódoltam, hogy önnél nem könyörögtem elsőb-ben audienciát, azután gráciát.

Antal Imre,
községi tanító.

(Folytatása következik)

LOTTOHUZÁS.

Brünnben március hó 19-én kihúzták a kö-vetkező számok:

16, 22, 32, 45, 23

Érték- és váltó-ár-folyam a bécsi cs. kir. nyilvános
tőzsdén március 16.

Magyar aranyárjádék	86.05
" kincstári utalványok I. kibocsátás	—
" " II.	119.50
" keleti vasut II. kibocs. államkötv.	77.30
" " 1876. évi államkötv.	67.25
" vasuti kölcsön kötvény	103.50
" földtehermentesítési kötvény	82.50
Temesvári " " " " " "	78.25
Erdélyi " " " " " "	70.75
Szolódézmaváltsági " " " " " "	87.—
Osztrák egys.-államadósság papírban	83.—
" " " " " " " " " " " "	64.50
" aranyárjádék " " " " " "	64.70
: 860. államsorsjegye " " " " " "	77.30
Osztrák nemzetibankrészevény	117.50
" hitelintézeti " " " " " "	7.91
Magyar hitelbank " " " " " "	245.70
Ezüst " " " " " " " " " " " "	234.50
Cs. kir. arany " " " " " " " " " " " "	5.53
Napoleon d'or " " " " " " " " " " " "	9.33
Német birodalmi márka " " " " " " " " " " " "	57.60
London " " " " " " " " " " " "	117.30

Felölös szerkesztő: Málík József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

FINOM BUTOROK!

Bécsi, pesti és brassói készítmény,
töltött garnitúrák

a legújabb divat szerint készítve, a legutányosabban vásárolhatók alulírtánl.

PAPP FERENCZ,
butorgyártó Brassóban.

Raktára klastromutca 2 szám.

Egyszeremind értesíteni kívánom. Háromszékmegye t. közönségét, miszerint a bu-torvásárlók kényelmére való tekintetből

Sepsi-Szentgyörgyön fiókraktart

állítottam fel

POLLÁK MÓR könyvkereskedésében

a ref. kollegiumi épületben, hol a butorok ugyanazon árban kaphatók, mint nálam.

8—10

Nyomatott Pollák Mór-nál Sepsi-Szentgyörgyön

Egyszeremind elvállalok előfizetéseket
áthall hirdetést és bármely nyelven meg-
elenő

FÜZETES KIADÁSOKRA

bolti árban.

OLAJNYOMATU KÉPEK

mindenféle szemüvegek,
írószalitra való éltékek
és dusan aranyozott keretben

névnapj ajánlékora alkalmas

KAPHATOK OLCSÓ ÁRBAN

levélpapíroknak monogramokkal.

vonalzótt ú z l e t i könyveknek,

gazdag raktára található

SEPSI-SZENTGYÖRGYÖN

kereskedésében

könyv- és papir-

Pollák Mór

Graetz Gyula,

főraktár tulajdonos, Bécsben (VI. Maria-
hilferstrasse 79.)

ajánlja következő kitűnő különlegességeit

JAKOBI TH.

növény szörpje (Kräuter-Liqueur)
aranyeres bántalmak ellen.

Ez egy áltáinás gyógyszer aranyérbén szenvedők
számára, továbbá gyomorhajok, nehéz székélés, étvágy-
hiány, dagulás, vese- és máj bajok ellen s hypocho-
ndriában szenvedőknek. Ára egy üvegesének 1 frt. 20 kr.
Vidékire használati utasítást egyúttal 1 frt. 50 kinnak elő-
leges beküldése után bérmentve küldeték. GRAETZ
GYULA főraktár-tulajdonos, Bécs VI. Mariahilferstrasse 79.)

Fülolaj Gehör-Oel

Ezen olaj dr. SCHMIDT törzsorvos készítménye s
meggyógyít minden süketiséget, ha a haj nem vele szü-
letett, meggyógyít minden nehéz hallást és fülzugást
azonnal. Ára egy üvegesnek használati utasítással együtt
2 frt. Vidékire a pénz előleges beküldése után postán
bérmentve küldeték szét. Naponta érkezik a nagyszámú
elismerések ezen kitűnő szert illetőleg, melyet dr.
Schmidt főorvos hosszas tapasztalat után készített, azok-
tól, kik jó hallásukat évek hosszú során át tartó részle-
ges, gyakran egész süketiségből történt kigyógyuláso-
kat ennek köszönnek.

BIZONYÍTÁVANY. Ezer köszönetemet fogadja uralam
azon kitűnő fülolajért, melyet küldeni szíves volt, s mely-
nek segítségével többszöri használat után egészen el-
vesztett hallásomat ismét ismét visszanyertem. Oly
süket voltam, hogy midőn a toronyban harangoztak vagy
az óra ütött, semmit se hallottam, jöllehet közvetlenül
a templom mellett laktam, míg most zsebóráim tik-tak-
kecegését oly pontosan hallom, mintha soha süket nem
lettem volna. Fogadja még egyszer köszönetemet és szí-
ves üdvözlömetet.

STEINER DAVID,

okl. tanító.

Babocsa, 1878. decz. 24-én

(Főraktár GRAETZ GYULA-nál Bécs, VI. Mariahilfer-
strasse 79.)

300 frtot fizetek

annak, a ki

dr. Hartung száj és fogvize
használatát után, melynek használati utasítással együtt
60 kr. az ára, még ajándalmat érez, vagy szája büzös lesz
Vidékire a pénz előleges beküldése után 1 frt. 50 kr.
ért postán 2 üveggel bérmentve küldeték.
Két üvegnél kevesebbet nem küldünk.
(Főraktár GRAETZ GYULA-nál Bécs, VI. Mariahilfer-
strasse 79.)

Szereztek vasat a vérbe!!

Igy szól dr. BLOCK lipsei tanár!

Ezen vasra szert tehet min-
denki, a ki JAKOBI TH.
acélcseppjeiből iszik.

Ezen acélcsepp-liqueur gyökere gyógyszer a vérszegén-
ység s annak minden következményei, mint pl. a sápkór
ellen stb. Az acélcsepp-liqueur már rövid használat után
egészséges vért ad a vérszegénységnek, új életnedvet és új
életerőt önt az elgyengült testbe; rugókonnyá teszi az
idegeket s az izmoknak új tevékenységet kölcsönöz. Egy
szóval az egész élet-organizmust új tettedre gyújtja.
Nem kellene ezen kitűnő házi szernek egyetlen háztar-
tásból sem hiányoznia! Az acélcsepp-liqueurnak kellemes
ízű van s így teljes joggal ajánlhatjuk a leggyen-
gebb hölgyeknek is.

Egy üveg ára használati utasítással együtt 1 frt 20
kr. Vidékire a pénz előleges beküldése után 1 frt. 60kr-
ért bérmentve küldeték.

Főraktár az osztrák-magyar monarchia számára GRAETZ
GYULA-nál Bécs VI. Mariahilferstrasse 79.)

4—6